

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาแนวทางการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้ทั้งการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้องมากที่สุด

3.1 ขอบเขตและประเด็นการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ และความต้องการของประชาชน โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ จำแนกเป็น

3.1.1 ประชากรศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วยผู้นำชุมชน จำนวน 20 คน ผู้ประกอบกิจการในพื้นที่ จำนวน 10 คน และประชาชนที่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ จำนวน 4,412 คน

3.1.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 ผู้นำชุมชน และผู้ประกอบกิจการในพื้นที่ จำนวน 30 คน ประกอบด้วย

1. ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 4 คน
2. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 8 คน
3. ประธานประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 4 คน
4. ประธานกลุ่มแม่บ้าน จำนวน 4 คน
5. ผู้ประกอบการในพื้นที่ จำนวน 10 คน (เฉพาะผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกอบกิจการและมีใบอนุญาตถูกต้อง ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2552)

โดยประชากรในกลุ่มนี้ จะใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ จำนวน 4,412 คน
(ที่มา : งานทะเบียนราษฎร ที่ว่าการอำเภอป่าตอง วันที่ 26 มิถุนายน 2552)

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ตามวิธี Sloven s Formula ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อน
ร้อยละ 5 หรือ 0.05

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{4,412}{1 + 4,412(0.05)^2}$$

$$= 366.75$$

เพื่อให้เกิดความสะดวกในการคำนวณและตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนของประชากร
ได้อย่างสมบูรณ์ จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่ม
ตัวอย่างซึ่งปรากฏตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงรายชื่อหมู่บ้านและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ ที่	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ประชากร ทั้งหมด	จำนวนที่ได้ จากการสุ่ม ตัวอย่าง	หมายเหตุ
1	5	บ้านน้ำฮู	1,277	116	- เต็มพื้นที่
2	6	บ้านห้วยปู	860	78	- บางส่วน
3	7	บ้านใหม่สหสัมพันธ์	1,479	134	- เต็มพื้นที่
4	8	บ้านแสงทองเวียงใต้	796	72	- เต็มพื้นที่
รวม			4,412	400	

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่งคือ

(1) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่างๆ รวมทั้งกฎ ระเบียบ ข้อปฏิบัติของทางราชการและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้า จากห้องสมุดคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(2) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บข้อมูลสนาม โดยผู้ศึกษาเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ จากกลุ่มตัวอย่างแล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์และประมวลผล

การศึกษาครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการดังนี้

- 1) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสารรายงานการศึกษาวิจัย ซึ่งมีผู้ศึกษาไว้
- 2) ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์ผู้ศึกษาจะลงพื้นที่สัมภาษณ์ สำหรับแบบสอบถามใช้วิธีการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมาย อันได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามจะเป็นแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี ผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง สภาพปัจจุบันของพื้นที่ที่ทำการศึกษากายภาพ ตลอดจนคัดแปลงจากแบบสอบถามที่มีผู้วิจัยอื่น ๆ ได้สร้างไว้แล้วให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มประชากรตัวอย่าง โดยประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด (Close Ended) แบบมีหลายข้อความและคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้แสดงผลประกอบความคิดเห็นอีกด้วย เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องสมบูรณ์ขึ้นเป็นบางส่วน นอกจากนี้ยังประกอบด้วยคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert Scale เพื่อศึกษาถึงการให้บริการสาธารณะและการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเนื้อหาที่ศึกษาวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1	แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล
ส่วนที่ 2	แบบสอบถามประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะ ของ. อบต. เวียงใต้
ส่วนที่ 3	แบบสอบถามปัญหาการให้บริการสาธารณะของ. อบต.เวียงใต้
ส่วนที่ 4	แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

วิธีการวัดผลที่รู้จักกันแพร่หลายมากที่สุดวิธีหนึ่งคือ การวัดแบบลิเคทสเกล แม้ว่าการวัดแบบลิเคทสเกลจะขาดคุณสมบัติที่ดี แต่ก็เป็นที่นิยมใช้กันอยู่แพร่หลาย เพราะง่ายแก่การวัด ไม่มี

กระบวนการอะไรมากมายเช่นวิธีการวัดแบบอื่นๆ ดังนั้นเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยแต่ละระดับมาใช้แปลความหมาย ซึ่งผู้วิจัยได้รวมเกณฑ์ในการวัดค่าผลการปฏิบัติงาน ออกเป็น 5 ระดับ และกำหนดค่าคะแนนในความเห็นในแต่ละระดับดังนี้ ดังนี้

1. มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
2. มาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
3. ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
4. น้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
5. น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

การกำหนดคะแนนระดับความคิดเห็นในแต่ละประเด็น โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ และได้กำหนดช่วงคะแนนในการแปลผลที่คิดได้จากการหาค่าพิสัย คือ

$$\begin{aligned}
 \text{อัตรากำหนด} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์การกำหนดคะแนนค่าเฉลี่ยจึงได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 จัดอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 จัดอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 จัดอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 จัดอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 จัดอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการที่พักอาศัยในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเปิดโอกาสให้ผู้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อทำการสอบถาม

ความคิดเห็น และความพึงพอใจของประชาชนผู้ซึ่งอาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ที่มีต่อบริการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้จัดให้

3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในส่วนแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ และนำข้อมูลนั้นมาสังเคราะห์แยกตามหัวข้อต่างๆ ที่ทำการศึกษา
2. ในส่วนของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แสดงการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย โดยการพรรณนาลักษณะปัจจัย สถานะด้านประชากรของกลุ่มตัวอย่าง และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง